

Monter instrumentów muzycznych

731205

Inna nazwa zawodu: instrumentarz muzyczny

Zadania i czynności

Podstawowym celem pracy montera instrumentów muzycznych, a właściwiej instrumentarza muzycznego jest wyrób i naprawa różnego rodzaju instrumentów muzycznych, m.in. organów, fisharmonii, fortepianów - pianin, klawesynów, skrzypiec, wiolonczel, kontrabasów, gitar, harf, trąbek, puzonów, fletów, klarnetów, obojów, saksofonów, bębnow, werbli, dzwonów, ksylofonów, wibrafonów, celest, harmonii, akordeonów, harmonijek ustnych, fisharmonii oraz pokrewnych.

Do przykładowych czynności wykonywanych przez instrumentarza muzycznego należy projektowanie konstrukcji i założeń akustycznych, wykonywanie rysunków technicznych i roboczych lub - w wypadku napraw - ekspertyza stanu technicznego: wad, zużycia, braków i uszkodzeń. W swojej pracy instrumentarz muzyczny jest jednocześnie stolarzem, ślusarzem, introligatorem, lakiernikiem. Wykonawstwo wymaga znajomości obszernego asortymentu surowców, półfabrykatów, akcesoriów, artykułów pomocniczych - większości występujących rodzajów drewna, metali, blach, skór, filców, tkanin, lakierów, klejów, kości (słoniowej lub mamuciej), gumy, tworzyw sztucznych, i innych.

Instrumentarz musi starannie dobrać materiał (do produkcji lub naprawy) pod względem właściwości mechanicznych i muzycznych (odpowiednie gatunki drewna i metalu). Wykonuje prace stolarskie-meblowe, jak i galanteryjne (precyzyjne). W tym celu posługuje się zarówno narzędziami ręcznymi, jak i mechanicznymi (strug, dłuta, pilniki, frezarki, wiertarki itp.). Najwięcej takich prac wykonuje przy budowie instrumentów fortepianowych i lutniczych.

Warsztat instrumentarza wyposażony jest obowiązkowo w narzędzia ślusarskie: szczypce, pilniki, narzynki, gwintowniki itp., a także przyrządy pomiarowe: suwmiarka, mikrometr, liniał. Oprócz narzędzi typowych dla ślusarza czy stolarza, używa się także narzędzi specjalistycznych, np. maszyny do owijania strun, miarki specjalistyczne do strun (grubość, długość).

Każdy element, mechanizm instrumentu winien być wykonany z największą precyzją. Wycinanie elementów, zwijanie i lutowanie blach, wiercenie otworów, sklejanie i montowanie poszczególnych części składowych instrumentu musi być wykonane starannie i dokładnie. Do stałych prac należą czynności wykończeniowe: szlifowanie mechaniczne i ręczne, polerowanie (metali i drewna), nakładanie powłok - lakierów, politur, emalii. Zdarza się, że przy pracach wykończeniowych instrument jest ozdabiany różnego rodzaju rzeźbieniami, inkrustowany ornamentami z metali szlachetnych i sztucznych mas ozdobnych, np. perłowej.

Do najistotniejszych prac wykończeniowych należy strojenie instrumentu. W tej czynności bardzo pomocnym jest tzw. kamerton wielofunkcyjny.

Całość prac instrumentarza wiąże się jednoznacznie z cechami artystycznymi wykonawstwa. Niezbędne są zdolności muzyczne wykonawcy - szczególnie przy

wytwarzaniu, rekonstrukcji i naprawach metodą rzemieślniczą. Wyjątkowa jest również pieczołowitość, konieczna dla uzyskania właściwej barwy brzmieniowej instrumentu i jego estetycznego wyglądu. Jest to więc z natury rzemiosło artystyczne.